

۱۵۲۱۷۱۱
۱۴۰۲/۱۱/۲

به نام خدا

روان‌شناسی اجتماعی

ویراست نهم (۲۰۱۶)

تألیف :

الیوت آرونسون، تیموتی ویلسون، رابین آکرت، ساموئل سامرز

ترجمه :

دکتر مجید صفاری‌نیا

استاد روان‌شناسی اجتماعی - دانشگاه پیام نور

پرستو حسن‌زاده

دانشجوی دکتری روان‌شناسی دانشگاه پیام نور

اربابان
نشر اربابان

عنوان و نام پدیدآور: روان‌شناسی اجتماعی / تألیف: الیوت آرونسون، تیموتی ویلسون، رابین آکرت، ساموئل سامرز؛ ترجمه: دکتر مجید صفاری‌نیا، پرستو حسن‌زاده
مشخصات نشر: تهران: نشر ارسباران، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: بیست و دو - ۱۰۳۴ ص:، مصور، جدول.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۸۵-۳۶-۴
فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی:
Social Psychology 9th ed. (2016)

موضوع: روان‌شناسی اجتماعی
رده‌بندی کنگره: ۹۱۳۹۶ ر ۱۴ / ۱۰۳۳ HM
رده‌بندی دیوئی: ۳۰۲
شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۲۴۲۳۲

پیش‌گفتار به حقوق دیگران احترام بگذاریم

مخاطب عزیز، خواننده گرامی، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه از ناشر و مؤلف، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب بی‌اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت بی‌ارزش کردن زحمات دست‌اندرکاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان‌تان خواهد شد.

سایت
www.Virayesh-Ravan-Arasbaran.com

پست الکترونیکی
panahir91@yahoo.com

روان‌شناسی اجتماعی

تألیف: الیوت آرونسون، تیموتی ویلسون، رابین آکرت، ساموئل سامرز
ترجمه: دکتر مجید صفاری‌نیا، پرستو حسن‌زاده
ناشر: ارسباران

نوبت چاپ: پنجم، زمستان ۱۴۰۲
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: طیف‌نگار
شمارگان: ۱۱۰۰ تعداد صفحات: ۱۰۵۶ صفحه

ISBN : 978-600-7385-36-4

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۸۵-۳۶-۴

مرکز پخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان علیزاده و شیخ‌الرضا، پلاک ۶۳
تلفن: ۸۸۹۷۳۳۵۸ - ۹ - ۸۸۹۶۷۷۰۴ ۸۸۹۶۵۲۲۸ تلفکس: ۸۸۹۶۲۷۰۷

فهرست

مقدمه نویسندگان پانزده

مقدمه مترجمان نوزده

❖ فصل ۱: معرفی روان‌شناسی اجتماعی

تعریف روان‌شناسی اجتماعی ۵

۱.۱. روان‌شناسی اجتماعی چیست و با سایر رشته‌های علمی چه تفاوتی دارد؟ ۵

روان‌شناسی اجتماعی، فلسفه، علوم و عقل سلیم ۷

تفاوت روان‌شناسی اجتماعی با رشته‌های علمی مشابه ۱۱

قدرت موقعیت ۱۷

۲.۱. چرا نحوه تبیین و تفسیر افراد از رویدادها و رفتار خود و سایرین اهمیت دارد؟ ۱۷

اهمیت تبیین ۱۸

اهمیت تفسیر ۲۱

برداشت‌ها از کجا می‌آیند: انگیزه‌های اساسی انسان ۲۸

۳.۱. هنگامی که نیاز افراد به احساس رضایت‌مندی از خود در تعارض با نیاز آنها به دقیق

بودن قرار می‌گیرد، چه اتفاقی می‌افتد؟ ۲۸

انگیزه عزت نفس: نیاز به احساس رضایت‌مندی از خود ۳۰

انگیزه شناخت اجتماعی: نیاز به دقیق بودن ۳۳

خلاصه فصل ۳۹

خودآزمایی ۴۱

❖ فصل ۲: روش‌شناسی

روان‌شناسی اجتماعی: یک علم تجربی ۴۷

۱.۲. پژوهشگران چگونه فرضیه‌ها و نظریه‌ها را تدوین می‌کنند؟ ۴۷

صورت‌بندی فرضیه‌ها و نظریه‌ها ۵۱

طرح‌های پژوهشی ۵۵

۲.۲. نقاط قوت و ضعف طرح‌های پژوهشی گوناگون که مورد استفاده روان‌شناسان اجتماعی قرار می‌گیرند، کدام است؟	۵۵
روش مشاهده‌ای: توصیف رفتار اجتماعی	۵۶
محدودیت‌های روش مشاهده‌ای	۵۹
روش همبستگی: پیش‌بینی رفتار اجتماعی	۵۹
روش آزمایشی: پاسخ به پرسش‌های علی (علت و معلول)	۷۱
حوزه‌های نوین در پژوهش‌های روان‌شناختی-اجتماعی	۸۹
۳.۲. مطالعات میان‌فرهنگی، رویکرد تکاملی و پژوهش‌های علم اعصاب اجتماعی چه تأثیری بر شیوه بررسی رفتار اجتماعی توسط دانشمندان می‌گذارند؟	۸۹
فرهنگ و روان‌شناسی اجتماعی	۸۹
رویکرد تکاملی	۹۱
علم اعصاب اجتماعی	۹۳
موضوعات اخلاقی در روان‌شناسی اجتماعی	۹۵
۴.۲. روان‌شناسان اجتماعی در حالی که به آزمون فرضیه‌هایی درباره علل رفتار اجتماعی می‌پردازند، چگونه از امنیت و آسایش آزمودنی‌های پژوهش خود مطمئن می‌شوند؟	۹۵
خلاصه فصل	۱۰۱
خودآزمایی	۱۰۴
❖ فصل ۳: شناخت اجتماعی	۱۰۹
هدایت‌گر خودکار: تفکر با صرف تلاش اندک	۱۱۴
۱.۳. تفکر خودکار چیست و به چه علت طرحواره‌ها نمونه‌ای از این تفکر هستند؟ مزایا و معایب طرحواره‌ها کدامند؟	۱۱۴
افراد به مثابه نظریه پردازان روزمره: تفکر خودکار با طرحواره‌ها	۱۱۵
از کدام طرحواره‌ها استفاده می‌کنیم؟ دسترسی‌پذیری و راه‌اندازی	۱۱۹
نقش دسترسی‌پذیری و راه‌اندازی	۱۲۱
به حقیقت پیوستن طرحواره‌های مان: پیشگویی خودکامبخش	۱۲۴
انواع تفکر خودکار	۱۳۰
۲.۳. انواع دیگر تفکر خودکار کدامند و چگونه عمل می‌کنند؟	۱۳۰
پیگیری هدف خودکار	۱۳۰
تصمیم‌گیری خودکار	۱۳۳
تفکر خودکار و استعاره‌هایی درباره بدن و ذهن	۱۳۴
راهبردها و میان‌برهای ذهنی: گمانه‌زنی‌های قضاوت	۱۳۷
تفاوت‌های فرهنگی در شناخت اجتماعی	۱۵۰

۳.۳. فرهنگ چگونه تفکر اجتماعی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟	۱۵۰
تعیین‌کننده‌های فرهنگی طرحواره‌ها.	۱۵۰
تفکر کل‌نگر در مقابل تفکر تحلیلی	۱۵۱
شناخت اجتماعی کنترل‌شده: تفکر با صرف تلاش زیاد.	۱۵۵
۴.۳. معایب تفکر کنترل‌شده کدامند و چگونه می‌توانیم اثربخشی آن را افزایش دهیم؟	۱۵۵
تفکر کنترل‌شده و اختیار	۱۵۶
وارونه‌نمایی ذهنی گذشته: استدلال خلاف واقع	۱۶۱
بهبود تفکر انسان	۱۶۳
سخن آخر	۱۶۷
خلاصه فصل	۱۷۰
خودآزمایی	۱۷۳

❖ فصل ۴: ادراک اجتماعی ————— ۱۷۷

ارتباط غیرکلامی	۱۸۰
۱.۴. چگونه افراد از نشانه‌های غیرکلامی برای درک کردن سایرین استفاده می‌کنند؟	۱۸۰
بیانگرهای چهره‌ای هیجان	۱۸۳
فرهنگ و کانال‌های ارتباط غیرکلامی	۱۸۸
اولین برداشت‌ها: سریع اما پایدار	۱۹۴
۲.۴. چگونه اولین برداشت‌ها به سرعت شکل می‌گیرند و چرا پایدار هستند؟	۱۹۴
تأثیر پایدار برداشت‌های اولیه	۱۹۸
استفاده از اولین برداشت‌ها و ارتباط غیرکلامی به نفع خودمان	۲۰۱
اسناد علی: پاسخ به پرسش «چرا»	۲۰۴
۳.۴. چگونه افراد علت رفتار سایرین را تعیین می‌کنند؟	۲۰۴
ماهیت فرآیند اسناد	۲۰۵
الگوی تغییر همگام: اسنادهای درونی در مقابل اسنادهای بیرونی	۲۰۷
خطای بنیادین اسناد: افراد به مثابه روان‌شناسان شخصیت	۲۱۱
اسنادهای خودخدمتگر	۲۲۱
نقطه کور سوگیری	۲۲۵
فرهنگ و ادراک اجتماعی	۲۲۸
۴.۴. فرهنگ در فرآیندهای ادراک اجتماعی و اسناد چه نقشی را ایفا می‌کند؟	۲۲۸
تفکر کل‌نگر در مقابل تفکر تحلیلی	۲۲۹
تفاوت‌های فرهنگی در خطای بنیادین اسناد	۲۳۲
فرهنگ و سایر سوگیری‌های اسنادی	۲۳۵

۲۳۹	خلاصه فصل
۲۴۲	خودآزمایی

❖ فصل ۵: خود ————— ۲۴۷

۲۵۰	منشأ و ماهیت خودپنداره
۲۵۰	۱.۵. خودپنداره چیست و چگونه رشد و تحول می‌یابد؟
۲۵۲	تأثیرات فرهنگ بر خودپنداره
۲۵۷	کارکردهای خود
۲۵۹	شناختن خودمان از طریق درون‌نگری
۲۵۹	۲.۵. افراد چقدر خود را از طریق درون‌نگری می‌شناسند و پیامدهای درون‌نگری کدامند؟
۲۶۰	تمرکز کردن بر خود: نظریه خودآگاهی
۲۶۴	قضاوت درباره علت نحوه احساس کردن مان: اظهار فضل کردن
۲۶۶	پیامدهای واکاوی علل
۲۶۹	شناختن خودمان از طریق مشاهده رفتارمان
۲۶۹	۳.۵. افراد از چه راه‌هایی خود را با مشاهده رفتارشان می‌شناسند؟
۲۷۱	انگیزش درونی در مقابل انگیزش بیرونی
۲۷۶	آمایه‌های ذهنی و انگیزش
۲۷۷	درک هیجان‌های مان: نظریه دو عاملی هیجان
۲۸۲	یافتن علت نادرست: اسناد نادرست بر انگیزش
۲۸۶	بهره‌گیری از سایرین برای شناختن خودمان
۲۸۶	۴.۵. افراد از چه راه‌هایی از سایرین برای شناختن خودشان استفاده می‌کنند؟
۲۸۷	شناختن خودمان با مقایسه کردن خود با سایرین
۲۹۰	شناختن خودمان با اتخاذ دیدگاه‌های سایرین
۲۹۳	شناختن احساسات آینده خود با در نظر گرفتن سایرین
۲۹۵	خویش‌شناسی: کارکرد اجرایی خود
۲۹۵	۵.۵. افراد چه زمانی در خویش‌شناسی موفق عمل می‌کنند و چه زمانی شکست می‌خورند؟
۳۰۰	مدیریت برداشت: کل دنیا صحنه نمایش است
۳۰۵	۶.۵. افراد چگونه خود را نشان می‌دهند تا سایرین آنها را به همان صورتی ببینند که می‌خواهند دیده شوند؟
۳۰۲	خودشیرینی و خودناتوان‌سازی
۳۰۴	فرهنگ، مدیریت برداشت و خودافزایی
۳۰۷	عزت نفس: درباره خودمان چه احساسی داریم
۳۰۷	۷.۵. مزایا و معایب عزت نفس بالا چیست؟
۳۱۳	خلاصه فصل
۳۱۷	خودآزمایی

❖ فصل ۶: نیاز به توجیه کردن اعمال مان ۳۲۱

۳۲۳	نظریهٔ ناهماهنگی شناختی.....
۳۲۳	۱.۶. ناهماهنگی شناختی چیست و افراد چگونه با حفظ کردن خودانگاره مثبت از ناهماهنگی اجتناب می‌کنند؟.....
۳۲۴	وقتی که شناخت‌ها در تعارض با یکدیگر قرار می‌گیرند.....
۳۳۰	ناماهنگی و خودپنداره.....
۳۳۳	تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیری.....
۳۴۲	ناماهنگی، فرهنگ و مغز.....
۳۴۶	توجیه کردن خود در زندگی روزمره.....
۳۴۶	۲.۶. ناهماهنگی شناختی چگونه در زندگی روزمره عمل می‌کند و برخی راه‌های مؤثر جهت کاهش آن کدامند؟.....
۳۴۶	توجیه نداشتن.....
۳۵۰	توجیه بیرونی در مقابل توجیه درونی.....
۳۵۵	تنبیه و خودمقیاس‌سازی.....
۳۶۰	الگوی ریاکاری.....
۳۶۳	توجیه اعمال خوب و زیان‌آور.....
۳۷۱	مطالب پایانی دربارهٔ ناهماهنگی: از استباهات مان عبرت بگیریم.....
۳۷۷	خلاصه فصل.....
۳۸۱	خودآزمایی.....

❖ فصل ۷: نگرش‌ها و تغییر نگرش ۳۸۵

۳۸۹	ماهیت و منشأ نگرش‌ها.....
۳۸۹	۱.۷. انواع نگرش‌ها کدامند و بر چه پایه‌ای استوار هستند؟.....
۳۸۹	نگرش‌ها از کجا می‌آیند؟.....
۳۹۶	نگرش‌های آشکار در مقابل نگرش‌های ناآشکار.....
۳۹۹	نگرش‌ها چه زمانی رفتار را پیش‌بینی می‌کنند؟.....
۳۹۹	۲.۷. نگرش‌ها تحت چه شرایطی رفتار را پیش‌بینی می‌کنند؟.....
۴۰۱	پیش‌بینی رفتارهای خودانگیخته.....
۴۰۲	پیش‌بینی کردن رفتارهای سنجیده.....
۴۰۷	نگرش‌ها چگونه تغییر می‌کنند؟.....
۴۰۷	۳.۷. عوامل درونی و بیرونی چگونه به تغییر نگرش می‌انجامند؟.....
۴۰۸	تغییر نگرش از طریق تغییر رفتار: بازنگری در نظریهٔ ناهماهنگی شناختی.....
۴۰۹	پیام‌های متقاعدکننده و تغییر نگرش.....

۴۱۹	هیجان و تغییر نگرش
۴۲۵	تغییر نگرش و بدن
۴۳۰	قدرت تبلیغات
۴۳۰	۴.۷. تبلیغات در تغییر نگرش افراد چگونه عمل می‌کنند؟
۴۳۲	نحوه عملکرد تبلیغات
۴۳۴	تبلیغات زیر آستانه‌ای: شکلی از کنترل ذهن است؟
۴۴۰	تبلیغات، تصورات قالبی و فرهنگ
۴۴۷	مقاومت کردن در برابر پیام‌های متقاعدکننده
۴۴۷	۵.۷. برخی راهبردهای تلاش برای مقاومت در برابر متقاعدسازی کدامند؟
۴۴۷	مصون‌سازی نگرش
۴۴۸	آگاهی از تبلیغات کالا
۴۵۰	مقاومت در برابر فشار همسالان
۴۵۲	هنگامی که تلاش‌های متقاعدسازی نتیجه عکس می‌دهد: نظریه واکنش روانی
۴۵۵	خلاصه فصل
۴۵۸	خودآزمایی

❖ فصل ۸: هم‌رنگی ۴۶۳

۴۶۷	هم‌رنگی: چه زمانی و چرا
۴۶۷	۱.۸. هم‌رنگی چیست و چرا روی می‌دهد؟
۴۷۲	نفوذ اجتماعی اطلاعاتی: نیاز به دانستن اینکه چه چیزی «درست» است
۴۷۲	۲.۸. نفوذ اجتماعی اطلاعاتی چگونه افراد را به هم‌رنگی کردن برمی‌انگیزد؟
۴۷۷	اهمیت درست عمل کردن
۴۷۹	هنگامی که هم‌رنگی اطلاعاتی نتیجه عکس می‌دهد
۴۸۱	افراد چه زمانی با نفوذ اجتماعی اطلاعاتی هم‌رنگی می‌کنند؟
۴۸۴	نفوذ اجتماعی هنجاری: نیاز به پذیرفته شدن
۴۸۴	۳.۸. نفوذ اجتماعی هنجاری چگونه افراد را به هم‌رنگی برمی‌انگیزد؟
۴۸۹	هم‌رنگی و تأیید اجتماعی: مطالعات آش بیرامون قضاوت درباره طول خط
۴۹۴	اهمیت درست عمل کردن
۴۹۷	پیامدهای مقاومت کردن در برابر نفوذ اجتماعی هنجاری
۵۰۰	افراد چه زمانی با نفوذ اجتماعی هنجاری هم‌رنگی می‌کنند؟
۵۰۷	نفوذ اقلیت: هنگامی که اقلیت بیشترین نفوذ را دارد
۵۱۰	راهبردهای استفاده از نفوذ اجتماعی
	۴.۸. افراد چگونه از دانش خود درباره نفوذ اجتماعی برای تحت تأثیر قرار

۵۱۰	دادن سایرین استفاده می‌کنند؟
۵۱۰	نقش هنجارهای دستوری و توصیفی
۵۱۵	استفاده از هنجارها برای تغییر رفتار: مراقب «اثر بومرنگ» باشید!
۵۱۷	سایر ترفندهای نفوذ اجتماعی
۵۲۴	اطاعت از مرجع قدرت
۵۲۴	۵.۸. کدام مطالعات مؤید تمایل افراد به اطاعت کردن از چهره‌های قدرت بوده‌اند؟
۵۲۹	نقش نفوذ اجتماعی هنجاری
۵۳۰	نقش نفوذ اجتماعی اطلاعاتی
۵۳۳	سایر علل اطاعت کردن
۵۳۶	مطالعات اطاعت: گذشته و حال
۵۴۱	خلاصه فصل
۵۴۴	خودآزمایی

❖ فصل ۹: فرآیندهای گروهی

۵۵۱	گروه چیست؟
۵۵۱	۱.۹. گروه چیست و چرا افراد به آن می‌پیوندند؟
۵۵۲	چرا افراد به گروه‌ها می‌پیوندند؟
۵۵۴	ترکیب و کارکرد گروه‌ها
۵۶۲	رفتار فردی در موقعیت گروهی
۵۶۲	۲.۹. هنگامی که سایرین در پیرامون افراد حضور دارند، آنها چگونه عمل می‌کنند؟
۵۶۳	آسان‌سازی (تسهیل) اجتماعی: هنگامی که حضور سایرین به ما نیرو می‌دهد
۵۶۸	تنبلی (اتلاف) اجتماعی: هنگامی که حضور سایرین، ما را سست می‌کند
۵۷۰	تفاوت‌های جنسیتی و فرهنگی در تنبلی اجتماعی: چه کسی بیشتر اهمال‌کاری می‌کند؟
۵۷۲	فردیت‌باختگی: ناشناس ماندن در جمع
۵۷۷	تصمیم‌گیری گروهی: آیا دو (یا چند) فکر بهتر از یک فکر عمل می‌کند؟
۵۷۷	۳.۹. آیا هنگام تصمیم‌گیری دو (یا چند) فکر بهتر از یک فکر عمل می‌کند و رهبران چگونه پیامدهای گروهی را شکل می‌دهند؟
۵۷۸	فقدان فرآیند: هنگامی که تعاملات گروهی مانع حل مسئله درست می‌شود
۵۸۶	قطبی شدن گروه: افراط کردن
۵۸۸	رهبری در گروه
۵۹۸	تعارض و همکاری
۵۹۸	۴.۹. کدام عامل احتمال شدت یافتن یا حل تعارض فردی یا گروهی را تعیین می‌کند؟
۵۹۸	تنگناهای اجتماعی

استفاده از تهدید برای حل تعارض.....	۶۰۴
مذاکره و معامله.....	۶۰۸
خلاصه فصل.....	۶۱۱
خودآزمایی.....	۶۱۴

❖ فصل ۱۰: جذابیت میان فردی ————— ۶۱۹

چه چیزی جذابیت را پیش‌بینی می‌کند؟.....	۶۲۳
۱.۱۰. مردم چگونه تصمیم می‌گیرند چه کسی را دوست داشته باشند و او را بهتر بشناسند؟.....	۶۲۳
فرد کناری: اثر مجاورت.....	۶۲۴
اثر مواجهه محض.....	۶۲۵
شباهت.....	۶۲۷
دوست داشتن متقابل.....	۶۳۲
جذابیت ظاهری.....	۶۳۴
معیارهای فرهنگی زیبایی.....	۶۳۶
تکامل و انتخاب همسر.....	۶۴۳
برقراری ارتباطات در عصر فناوری.....	۶۴۹
۲.۱۰. چگونه فناوری‌های جدید جذابیت و ارتباطات اجتماعی را شکل می‌دهند؟.....	۶۴۹
جذابیت: اولویت همسرایی در عصر اینترنتی.....	۶۵۱
وعده‌ها و مشکلات دوست‌یابی آنلاین.....	۶۵۳
عشق و روابط صمیمانه.....	۶۵۸
۳.۱۰. عشق چیست و چه چیزی باعث رضایت‌مندی در روابط صمیمانه می‌شود؟.....	۶۵۸
تعریف عشق مشفقانه و عشق شورانگیز.....	۶۵۸
فرهنگ و عشق.....	۶۶۲
سبک‌های دلبستگی در روابط صمیمانه.....	۶۶۶
این مغز شماست که عاشق می‌شود.....	۶۷۰
نظریه تبادل اجتماعی.....	۶۷۱
پایان دادن به روابط صمیمانه.....	۶۸۲
۴.۱۰. نتایج مطالعات درباره قطع رابطه عاشقانه چه چیزی را نشان می‌دهد؟.....	۶۸۲
فرآیند قطع ارتباط.....	۶۸۲
تجربه قطع ارتباط.....	۶۸۵
خلاصه فصل.....	۶۸۷
خودآزمایی.....	۶۸۹

❖ فصل ۱۱: رفتار جامعه‌پسند ۶۹۳

انگیزه‌های اساسی زمینه‌ساز رفتار جامعه‌پسند: چرا افراد کمک می‌کنند؟	۶۹۶
۱.۱. کدام انگیزه‌های اساسی تعیین‌کننده کمک کردن افراد به سایرین هستند؟	۶۹۶
روان‌شناسی تکاملی: غرایز و زن‌ها	۶۹۷
بازی دیکتاتور	۶۹۹
تبادل اجتماعی: پاداش‌ها و هزینه‌های کمک‌رسانی	۷۰۲
همدلی و نوع‌دوستی: انگیزه اصلی برای کمک‌رسانی	۷۰۴
ویژگی‌های شخصیتی و رفتار جامعه‌پسند: چرا برخی از افراد بیش از سایرین کمک می‌کنند؟	۷۱۱
۲.۱. برخی ویژگی‌های شخصیتی که بر میزان کمک‌رسانی فرد خاصی تأثیر می‌گذارند، کدامند؟	۷۱۱
تفاوت‌های فردی: شخصیت نوع‌دوست	۷۱۱
تفاوت‌های جنسیتی در رفتار جامعه‌پسند	۷۱۳
تفاوت‌های فرهنگی در رفتار جامعه‌پسند	۷۱۴
مذهب و رفتار جامعه‌پسند	۷۱۶
اثرات خلق بر رفتار جامعه‌پسند	۷۱۹
عوامل تعیین‌کننده موقعیتی رفتار جامعه‌پسند: افراد چه زمانی کمک می‌کنند؟	۷۲۲
۳.۱. افراد در چه موقعیت‌هایی، احتمالاً بیشتر یا کمتر به سایرین کمک می‌کنند؟	۷۲۲
محیط: روستایی در مقابل شهری	۷۲۲
جابه‌جایی محل سکونت	۷۲۴
تعداد ناظران: اثر ناظر	۷۲۶
اثرات رسانه: بازی‌های ویدئویی و موسیقی	۷۳۶
چگونه می‌توان کمک‌رسانی را افزایش داد؟	۷۴۰
۴.۱. برای ترویج رفتار جامعه‌پسند چه کاری می‌توان انجام داد؟	۷۴۰
افزایش احتمال مداخله ناظران	۷۴۱
افزایش فعالیت‌های داوطلبانه	۷۴۳
روان‌شناسی مثبت‌نگر، فضایل انسانی و رفتار جامعه‌پسند	۷۴۵
خلاصه فصل	۷۴۸
خودآزمایی	۷۵۱

❖ فصل ۱۲: پرخاشگری ۷۵۵

آیا پرخاشگری ذاتی، آموخته‌شده یا اختیاری است؟	۷۵۸
۱.۱. تبیین‌های تکاملی، فرهنگی و یادگیری پرخاشگری چه تفاوت‌هایی دارند؟	۷۵۸
دیدگاه تکاملی	۷۵۹

۷۶۳	فرهنگ و پرخاشگری
۷۶۷	جنسیت و پرخاشگری
۷۷۲	یادگیری رفتار پرخاشگرانه
۷۷۵	برخی تأثیرات فیزیولوژیکی
۷۸۰	موقعیت‌های اجتماعی و پرخاشگری
۷۸۰	۲.۱۲. برخی علل موقعیتی و اجتماعی پرخاشگری و آزار جنسی کدامند؟
۷۸۱	ناکامی و پرخاشگری
۷۸۴	برانگیختن و تلافی کردن
۷۸۵	اسلحه به مثابه نشانه پرخاشگری
۷۸۷	جمع‌بندی: یک مورد آزار جنسی
۷۹۰	جمع‌بندی
۷۹۳	خشونت و رسانه
۷۹۳	۳.۱۲. آیا مشاهده خشونت منجر به افزایش آن می‌شود؟
۷۹۴	مطالعه اثرات نمایش خشونت در رسانه
۷۹۸	مشکل تعیین کردن علت و معلول
۸۰۳	چگونه پرخاشگری را کاهش دهیم
۸۰۳	۴.۱۲. چگونه می‌توان پرخاشگری را کاهش داد؟
۸۰۳	آیا تنبیه پرخاشگری موجب کاهش آن می‌شود؟
۸۰۵	بالایش و پرخاشگری
۸۱۰	با خشم‌مان چه می‌توانیم بکنیم؟
۸۱۶	مختل کردن چرخه انکار خشم
۸۲۱	خلاصه فصل
۸۲۵	خودآزمایی

❖ فصل ۱۳: پیش‌داوری، دلایل، نتایج و علایم ————— ۸۲۹

۸۳۲	تعریف پیش‌داوری
۸۳۲	۱.۱۳. سه مؤلفه پیش‌داوری کدامند؟
۸۳۴	مؤلفه شناختی: تصورات قالبی
۸۳۵	از دسته‌بندی‌ها تا تصورات قالبی
۸۴۰	تصورات قالبی جنسیتی
۸۴۲	مؤلفه عاطفی: هیجان‌ها
۸۴۵	مؤلفه رفتاری: تبعیض
۸۴۶	تبعیض نژادی

۸۴۸	تبعیض جنسیتی
۸۴۹	فعال شدن پیش‌داوری
۸۵۵	تشخیص پیش‌داوری پنهان
۸۵۵	۲.۱۳. چگونه می‌توانیم پیش‌داوری را اندازه‌گیری کنیم؟
۸۵۶	راه‌های تشخیص پیش‌داوری سرکوب‌شده
۸۵۷	راه‌های تشخیص پیش‌داوری ناآشکار
۸۶۱	تأثیر پیش‌داوری بر قربانی
۸۶۱	۳.۱۳. پیش‌داوری از چه راه‌هایی به افراد آسیب می‌زند؟
۸۶۲	پیش‌گویی‌های خودکامبخش
۸۶۳	تهدید تصورات قالبی
۸۶۸	دلایل پیش‌داوری
۸۶۸	۴.۱۳. سه جنبه از زندگی اجتماعی که می‌توانند سبب ایجاد پیش‌داوری شوند کدامند؟
۸۶۹	فشارهای هم‌رنگی: قوانین هنجاری
۸۷۰	کودکان اغلب پیش‌داوری را از والدین و پدر بزرگ و مادر بزرگ‌ها یاد می‌گیرند
۸۷۲	نظریه هویت اجتماعی: ما در مقابل آنها
۸۷۳	قوم‌پرستی
۸۷۴	سوگیری درون‌گروهی
۸۷۵	همگنی برون‌گروهی
۸۸۱	نظریه تعارض واقع‌بینانه
۸۸۶	کاهش پیش‌داوری
۸۸۶	۵.۱۳. شش شرطی که می‌توانند سبب کاهش پیش‌داوری شوند، کدامند؟
۸۸۷	فرضیه تماس
۸۹۰	وقتی که تماس، پیش‌داوری را کاهش می‌دهد
۸۹۵	همکاری و وابستگی متقابل: کلاس درس یکپارچه
۹۰۰	گسترش تدریجی مشارکت و وابستگی متقابل
۹۰۲	خلاصه فصل
۹۰۶	خودآزمایی

❖ پیوست ۱: روان‌شناسی اجتماعی در عمل ————— ۹۰۹

۹۱۴	پژوهش‌های کاربردی در روان‌شناسی اجتماعی
۹۱۴	۱.۱۴. چگونه می‌توان از اصول روان‌شناختی - اجتماعی برای بهبود زندگی افراد استفاده کرد؟
۹۱۶	استفاده از روش آزمایشی

۹۲۰	امدادهای روان‌شناسی اجتماعی
۹۲۱	کاربرد روان‌شناسی اجتماعی در نیل به آینده پایدار
۹۲۱	۲.۱. روان‌شناسی اجتماعی چگونه می‌تواند به مردم دنیا کمک کند که به شیوه پایدار زندگی کنند؟
۹۲۲	انتقال و تغییر هنجارهای اجتماعی
۹۲۶	حساب مصرف را نگاه داشتن
۹۲۸	ایجاد اندکی رقابت‌پذیری
۹۲۸	الفای ریاکاری
۹۳۱	حذف موانع کوچک برای نیل به تغییرات بزرگ
۹۳۵	شادکامی و سبک زندگی پایدار
۹۳۵	۳.۱. چگونه می‌توان از روان‌شناسی اجتماعی برای شادتر ساختن افراد استفاده کرد؟
۹۳۵	چه چیزی افراد را شاد می‌کند؟
۹۴۰	آیا افراد می‌دانند که چه چیزی آنها را شاد می‌کند؟
۹۴۳	خلاصه فصل
۹۴۵	خودآزمایی

❖ پیوست ۲: روان‌شناسی اجتماعی در عمل ————— ۹۴۹

۹۵۲	فشار روانی و سلامت انسان
۹۵۲	۱.۲. فشار روانی چگونه تعریف می‌شود و چه اثراتی بر روی سلامت دارد؟
۹۵۳	تاب‌آوری
۹۵۴	اثرات رویدادهای منفی زندگی
۹۵۸	فشار روانی ادراک شده و سلامت
۹۶۱	مسئولیت احساس: اهمیت کنترل ادراک شده
۹۶۸	مقابله با فشار روانی
۹۶۸	۲.۲. افراد برای مقابله با تجربه پرتنش و بهبودی پس از آن، چه می‌توانند بکنند؟
۹۶۹	تفاوت‌های جنسیتی در مقابله با فشار روانی
۹۷۴	حمایت اجتماعی: دریافت کمک از سایرین
۹۷۴	بازگو کردن: معنایی در رویدادهای آسیب‌زا
۹۷۷	پیشگیری: ترویج رفتار سالم‌تر
۹۷۷	۳.۲. چگونه می‌توان از روان‌شناسی اجتماعی برای کمک به سالم‌تر زیستن افراد استفاده کرد؟
۹۸۱	خلاصه فصل
۹۸۴	خودآزمایی

مقدمه نویسندگان

هدف ما از نگارش این کتاب، برانگیختن علاقه دانشجویان به علم روان‌شناسی اجتماعی است. نامه‌ها و ایمیل‌های دریافتی از اساتید و دانشجویان حاکی از موفقیت ما بوده و از این بابت بسیار خرسندیم. هر فصل با اهداف یادگیری آغاز می‌شود و شامل سؤالات مروری مرتبط با مباحث طرح‌شده و بخش «آن را بیازمایید!» جهت آزمون عملی موضوعات مطرح‌شده در هر فصل است. در انتها، خلاصه‌ای ارائه شده و سؤالاتی جهت بررسی میزان یادگیری مطالب فصل در قالب خودآزمایی مطرح شده است.

در فصل اول به تعریف روان‌شناسی اجتماعی و تفاوت آن با سایر رشته‌های علمی، قدرت، موقعیت، اهمیت تبیین و تفسیر، انگیزه‌های اساسی انسان (انگیزه عزت نفس: نیاز به احساس رضایت‌مندی از خود و انگیزه شناخت اجتماعی: نیاز به دقیق بودن) می‌پردازیم. در فصل دوم به روش‌های پژوهش روان‌شناسی اجتماعی (روش مشاهده‌ای، روش همبستگی و روش آزمایشی) و نقاط قوت و ضعف آنها و بررسی حوزه‌های نوین در پژوهش‌های روان‌شناختی - اجتماعی (مطالعات میان‌فرهنگی، رویکرد تکاملی و پژوهش‌های علم اعصاب اجتماعی) و موضوعات اخلاقی در روان‌شناسی اجتماعی می‌پردازیم. در فصل سوم درباره نحوه تفکر درباره دنیای اجتماعی، طرحواره‌ها، انواع تفکر خودکار، تفاوت‌های فرهنگی در شناخت اجتماعی، تعیین‌کننده‌های فرهنگی طرحواره‌ها و تفکر کنترل‌شده بحث می‌کنیم. در فصل چهارم به بررسی ادراک اجتماعی، ارتباط غیرکلامی، اولین برداشت‌ها، اسنادهای علی و فرهنگ و ادراک اجتماعی می‌پردازیم.

در فصل پنجم درباره منشأ و ماهیت خودپنداره، تأثیرات فرهنگ بر خودپنداره، کارکردهای خود، شناختن خودمان از طریق درون‌نگری، نظریه خودآگاهی، انگیزش درونی و بیرونی، آمایه‌های ذهنی و انگیزش، نظریه دوعاملی هیجان، شناختن خودمان با مقایسه کردن خود با سایرین، شناختن خودمان با اتخاذ دیدگاه‌های سایرین، شناختن احساسات آینده خود با در نظر گرفتن سایرین، خویش‌داری، مدیریت برداشت و تأثیر فرهنگ بر آن، خودافزایی و مزایا و

معایب عزت نفس بالا بحث می‌کنیم. در فصل ششم به بررسی نظریه ناهماهنگی شناختی، ناهماهنگی و خودپنداره، ناهماهنگی، فرهنگ و مغز، توجیه کردن خود در زندگی روزمره و برخی راه‌های مؤثر جهت کاهش ناهماهنگی (توجه تلاش، تنبیه و خودمقاعده‌سازی، الگوی ریاکاری و توجیه کردن اعمال خوب و اعمال زیان‌آور) می‌پردازیم.

در فصل هفتم درباره نگرش‌ها و تغییر نگرش، ماهیت و منشأ نگرش‌ها، انواع نگرش‌ها، نحوه تغییر نگرش (تغییر نگرش از طریق تغییر رفتار، پیام‌های متقاعدکننده و تغییر نگرش، هیجان و تغییر نگرش، تغییر نگرش و بدن)، قدرت تبلیغات، تبلیغات، تصورات قالبی و فرهنگ، راهبردهای مقاومت در برابر مقاعده‌سازی (مصون‌سازی نگرش، آگاهی از تبلیغات کالا، مقاومت در برابر فشار همسالان، نظریه واکنش روانی) بحث می‌کنیم. در فصل هشتم همرنگی، نفوذ اجتماعی اطلاعاتی، نفوذ اجتماعی هنجاری، مطالعات آش، پیامدهای مقاومت کردن در برابر نفوذ اجتماعی هنجاری، نفوذ اقلیت، راهبردهای استفاده از نفوذ اجتماعی، نقش هنجارهای دستوری و توصیفی، اثر بومرنگ، اطاعت از مرجع قدرت، علل اطاعت کردن و مطالعات اطاعت را مطرح می‌کنیم.

در فصل نهم درباره گروه، ترکیب و کارکرد گروه‌ها، رفتار فردی در موقعیت گروهی، آسان‌سازی (تسهیل) اجتماعی، تنبلی (اتلاف) اجتماعی، تفاوت‌های جنسیتی و فرهنگی در تنبلی اجتماعی، فردیت‌باختگی: ناشناس ماندن در جمع، تصمیم‌گیری گروهی، فقدان فرآیند، قطبی شدن گروه، رهبری در گروه، تعارض و همکاری، تنگناهای اجتماعی، استفاده از تهدید برای حل تعارض و مذاکره و معامله بحث می‌کنیم. در فصل دهم به بحث درباره جذابیت میان‌فردی، اثر مجاورت، شباهت، دوست داشتن متقابل، جذابیت ظاهری و نظریه تکامل، همسریابی اینترنتی و دوست‌یابی آنلاین، عشق مشفقانه و شورانگیز، فرهنگ و عشق، سبک‌های دلبستگی و نظریه تبادل اجتماعی و برابری و فرآیند و تجربه قطع ارتباط می‌پردازیم. در فصل یازدهم درباره رفتار جامعه‌پسند، انگیزه‌های اساسی زمینه‌ساز رفتار جامعه‌پسند، روان‌شناسی تکاملی، تبادل اجتماعی، همدلی و نوع دوستی، ویژگی‌های شخصیتی و رفتار جامعه‌پسند، تفاوت‌های فردی، تفاوت‌های جنسیتی، تفاوت‌های فرهنگی، مذهب و اثرات خلق بر رفتار جامعه‌پسند، عوامل تعیین‌کننده موقعیتی رفتار جامعه‌پسند، محیط روستایی در مقابل شهری، جابجایی محل سکونت، تعداد ناظران، اثرات رسانه، بازی‌های ویدیویی و موسیقی، راه‌های ترویج رفتار جامعه‌پسند و روان‌شناسی مثبت‌نگر، فضایل انسانی و رفتار

جامعه‌پسند بحث می‌کنیم.

در فصل دوازدهم به موضوع پرخاشگری، ماهیت ذاتی، آموخته‌شده یا اختیاری آن، دیدگاه تکاملی، فرهنگ و پرخاشگری، جنسیت و پرخاشگری، یادگیری رفتار پرخاشگرانه، برخی تأثیرات فیزیولوژیکی، برخی علل موقعیتی و اجتماعی پرخاشگری و آزار جنسی (ناکامی و پرخاشگری، برانگیختن و تلافی کردن، اسلحه به مثابه نشانه پرخاشگری)، مطالعه اثرات نمایش خشونت در رسانه و راه‌های کاهش پرخاشگری (تنبيه، پالایش و مختل کردن چرخه انکار خشم) می‌پردازیم. در فصل سیزدهم به بررسی پیش‌داوری، دلایل، نتایج و علایم آن، مؤلفه شناختی، عاطفی و رفتاری آن، تشخیص پیش‌داوری پنهان، تأثیر پیش‌داوری بر قربانی، پیش‌گویی‌های خودکامبخش، تهدید تصورات قالبی، دلایل ایجاد پیش‌داوری (فشار برای ایجاد هم‌رنگی، نظریه هویت اجتماعی، نظریه تعارض واقع‌بینانه) و راه‌های کاهش پیش‌داوری (فرضیه تماس، همکاری و وابستگی متقابل: کلاس درس یکپارچه) می‌پردازیم.

در پیوست اول درباره کاربرد روان‌شناسی اجتماعی در نیل به آینده پایدار و شاد، پژوهش‌های کاربردی در روان‌شناسی اجتماعی، انتقال و تغییر هنجارهای اجتماعی، حساب مصرف را نگاه داشتن، ایجاد اندکی رقابت‌پذیری، القای ریاکاری، حذف موانع کوچک برای نیل به تغییرات بزرگ و شادکامی و سبک زندگی پایدار و در پیوست دوم درباره روان‌شناسی اجتماعی و سلامت، فشار روانی و سلامت، تاب‌آوری، اثرات رویدادهای منفی زندگی، اهمیت کنترل ادراک شده، مقابله با فشار روانی، تفاوت‌های جنسیتی در مقابله با فشار روانی، حمایت اجتماعی، معنایابی در رویدادهای آسیب‌زا و ترویج رفتارهای سالم بحث می‌کنیم.

الیوت آرونسون، تیموتی ویلسون،

رابین آکرت و ساموئل سامرز،

مقدمه مترجمان

از پیدایش رشته روان‌شناسی اجتماعی در جهان، بیش از ۱۲۰ سال می‌گذرد. در واقع، با تأسیس رشته روان‌شناسی توسط ویلهلم وونت به عنوان یک علم و به فاصله کوتاهی، روان‌شناسی اجتماعی گسترش یافت و امروز به عنوان یکی از پرکاربردترین شاخه‌های روان‌شناسی، مورد توجه بسیاری از متخصصان و اندیشمندان قرار گرفته است. این رشته پر حجم‌ترین کتاب‌ها، مجلات علمی و علاقه‌مندان را در رشته روان‌شناسی به خود اختصاص داده و از نظریه‌های منسجم و ساختارمندی برخوردار است که اغلب آنها در محدوده روان‌شناسی در تکوین و پیشبرد شاخه‌های محض و کاربردی این رشته، نقش حیاتی داشته است. همچنین در حوزه روان‌شناسی اجتماعی کاربردی، این رشته برای حل مشکلات اجتماعی و حفظ جهان بسیار مؤثر واقع شده است، به‌صورتی که موضوعات کاربردی برای حل مشکلات بشر شدیداً توسعه یافته است. در ایران، اگرچه این رشته جذاب در سطح تحصیلات تکمیلی، دانشجویی ندارد، با این حال، شورای گسترش در حال تدوین برنامه مصوب برای این رشته است. حجم مقالات، تعداد کتاب‌ها، و برگزاری کنگره‌ها در خلال یک دهه اخیر رشد چشمگیری یافته است. در ایران نیز از سال ۱۳۳۹ با ترجمه کتاب‌های روان‌شناسی اجتماعی توسط استاد فقید دکتر کاردان، این رشته معرفی شد و سپس علاقه‌مندانی به تدریس و پژوهش در این رشته همت گماردند.

کتاب پیش رو، ویراست نهم کتاب روان‌شناسی اجتماعی تألیف آرونسون، ویلسون، آکرت و سامرز می‌باشد که در سال ۲۰۱۶ انتشار یافته و در خلال سال‌های گذشته یکی از معتبرترین کتاب‌های روان‌شناسی اجتماعی در جهان است. نویسندگان اول این کتاب، کتابی با نام *حیوان اجتماعی* دارد که در سال ۱۹۷۳ توسط انتشارات فریمن منتشر شده و به ویراست یازدهم رسیده است. پروفسور آرونسون تنها فردی است که در خلال سال‌ها تدریس، از انجمن روان‌شناسی آمریکا به‌خاطر تألیف، تدریس و پژوهش، سه جایزه دریافت کرده است. وی همچنین «کلاس درس یکپارچه» را در مدارس آمریکا بنیان گذاشته و در سال ۲۰۰۰ جایزه

ویلیام جیمز را از انجمن علوم روان‌شناختی آمریکا دریافت کرده است. در مطالعه زمینه‌یابی، از میان متنفذترین روان‌شناسان قرن بیستم، رتبه ۷۸ به وی اختصاص یافته است. سایر نویسندگان این کتاب نیز از اساتید به نام روان‌شناسی اجتماعی در دانشگاه‌های آمریکا می‌باشند.

این کتاب در سیزده فصل و سه پیوست تدوین شده است. پیوست سوم این کتاب با موضوع روان‌شناسی اجتماعی و قانون به دلیل مغایرت قوانین آمریکا با ایران کنار گذاشته شده است. این کتاب با هدف استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی طراحی شده است و از ویژگی‌های آن، طراحی آموزش کتاب با استفاده از سؤالات پیش‌سازمان‌دهنده، خلاصه و سؤالات تستی پایان فصل می‌باشد. اگرچه مترجمان تلاش کردند با دقت بسیار نسبت به رعایت اصل امانت‌داری و واژه‌گزینی مناسب برای ترجمه این کتاب همت گمارند، اما ذهن بیدار خواننده ممکن است با تقایصی روبه‌رو شود که از نظر دور مانده‌اند. بنابراین از خوانندگان درخواست می‌کنیم این نکات را برای اصلاح در چاپ‌های بعدی منعکس نمایند.

از مدیریت محترم انتشارات ارسباران، جناب آقای غلامرضا پناهی که زحمت انتشار این کتاب را متقبل شدند و خانم خالتری بابت صفحه‌بندی این کتاب تشکر می‌نماییم. امید است این اثر مورد توجه علاقه‌مندان مباحث روان‌شناسی اجتماعی قرار گیرد.

دکتر مجید صفاری‌نیا

پرستو حسن‌زاده

۱۳۹۶